

Motion till riksdagen 2016/17:2889

av **Markus Wiechel (SD)**

Somalia, Somaliland, Puntland och Galmudug

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erkänna Somalilands självständighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om diplomatiska förbindelser med Somaliland och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upprätta samverkan mellan svenska och somaliländska myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åberopa att Utrikesdepartementet ser över sin säkerhetsklassning över Somaliland och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett handelskontor i Somaliland och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ansluta sig till Somaliland Development Fund och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ett tillfälligt stöd till områdena Puntland och Galmudug och tillkännager detta för regeringen.

Bakgrund Somalia

Fram till den 1 juli 1960 bestod det vi idag kallar för Somalia främst av två kolonier; Brittiska Somaliland och Italienska Somaliland, men området har även varit koloniserat av Frankrike. Somalia är idag klassat som ett av de mest krigsdrabbade länderna i Afrika, och dess regering har som följd av inbördeskrig sedan 1991 saknat full kontroll över landet. I början på 2015 låg Somalia på fjärdeplats på listan av länder med flest flyktingar, med runt 2,2 miljoner flyktingar (varav 1,2 miljoner flytt till ett annat land). Fattigdom, svält och misär hör dessvärre till vanligheten i regionen, varför bland annat

FN har bidragit med mycket stöd. Som följd av det klanbaserade samhället och de pågående konflikterna har landet delats upp, och särskilt tydligt märker tre områden ut sig; Somaliland, Galmudug och Puntland.

Självständighet för Somaliland och diplomatiska förbindelser

Somaliland kallas en del av norra Somalia som tidigare varit ett brittiskt protektorat och historiskt saknar de starka band till övriga Somalia. Idag har landet ungefär 3,5 miljoner invånare och landet är sedan 2008 uppdelat i 13 regioner.

Den 18 maj 1991 utropades självständighet och området har sedan dess i praktiken också varit självstyrande där samtliga barn har rätt till en kostnadsfri utbildning. Somaliland har en egen huvudstad, egna institutioner, en egen president, egna ministrar, egna politiska partier, egna pass, ett eget parlament, en egen valuta och till och med ett eget landslag i fotboll. I kontrast till övriga Somalia har man även haft en fredlig och stabil utveckling och därför saknat de problem som varit vanligt förekommande i andra delar av Somalia som lidit av inbördeskrig och religiös fanatism.

Sedan 2003 har det hållits regelbundna demokratiska val helt i enlighet med konstitutionen som av utländska valobservatörer bedömts vara fullt legitima. Landet har ett tvåkammerssystem, där äldsterådet består av representanter för de olika klanerna och representanthuset av folkvalda ledamöter. Trots politiska olikheter partierna emellan har fredliga maktskiften ägt rum, och förloraren har gratulerat vinnaren för att sedan utan komplikationer fortsätta det politiska arbetet i opposition. Att upprätta diplomatiska förbindelser med Somaliland bör därför fungera väl och även vara eftersträvansvärt för att följa den positiva utvecklingen.

Somalilands utveckling bör fungera som föredöme i andra regioner runt om i världen som önskar mer självstyre och ett erkännande av den fria världen. På grund av att Afrikanska unionen, som främst styrs av diktaturer, inte vill erkänna Somaliland som stat går utvecklingen segt. Det är således befängt att tro att Somalilands grannländer skulle erkänna dess självständighet, och då bör den demokratiska världen visa sitt stöd. Sverige bör erkänna Somaliland som ett självständigt land och riksdagen bör därför tillkännage detta för regeringen. Riksdagen bör även tillkännage för regeringen att se över möjligheten till ytterligare diplomatiska förbindelser med Somaliland.

Samverkan mellan svenska och somaliländska myndigheter

Somaliland har som bekant ett flertal olika myndigheter som idag fungerar precis som i stater med jämförbara förhållanden. Trots detta finns idag inga direkta förbindelser mellan svenska myndigheter och deras somaliländska motsvarigheter. Istället sker myndighetskontakten främst med motsvarigheterna i Somalia. Sätet för dessa ligger i Mogadishu, långt ifrån Somaliland, och dessa lider idag av stora problem som följd av inbördeskriget i och kring staden. Riksdagen bör tillkännage för regeringen om att verka för att skapa samarbeten mellan svenska myndigheter och sina motsvarigheter i

Somaliland. Om så sker skulle även förutsättningarna för myndigheterna i Mogadishu att fungera bättre förbättras avsevärt, då de avlastas genom mindre ansvar.

UD:s säkerhetsklassning av Somaliland

En av de största utmaningarna med den framtida utvecklingen av Somaliland är att få känna till att regionen ens existerar och ännu färre vet att det är förhållandevis fredligt, demokratiskt och stabilt i området. Som följd av detta är det svårt för dessa att locka till sig utländska besökare, och när informationen om läget i just denna region inte skiljer sig från situationen kring exempelvis Somalias huvudstad Mogadishu, är det inte konstigt om turister eller handelsmän inte besöker landet. Detta är således också ett problem som drabbat förtroendevalda, som på grund av Utrikesdepartementets säkerhetsklassning av hela Somalia, rekommenderas att inte åka dit. Riksdagen bör därför ge regeringen till känna att UD:s säkerhetsklassning av Somaliland ska uppdateras för att avdramatisera säkerhetsläget.

Handelskontor i Somaliland

Stommen i Somalilands ekonomi är idag boskapsskötsel, vilken också är en viktig inkomstkälla för staten. Utöver boskap är de största produktionssektorerna i landet fiske, jordbruk och träkol. Samtidigt har handel i alla tiden fungerat som ett bra sätt att främja en positiv ekonomisk utveckling och förbättrad kunskap olika länder emellan. Genom ett utbyte av varor och tjänster samt ökad sysselsättning kan vi främja ett bättre samhälle för samtliga inblandade, och här kan vi bli bättre.

I Somaliland saknas idag ett svensk handelskontor. Ett sådant skulle på sikt kunna leda till ett minskat beroende av bistånd i området, samtidigt som tillväxten ökar. Genom att produktionen av olika varor sker där, möjliggörs samtidigt en billigare import av varor till Sverige. Sverige bör inrätta ett handelskontor i Somaliland, vilket riksdagen bör ge regeringen till känna.

Somaliland Development Fund

Somaliland Development Fund har som syfte att stödja Somalilands utvecklingsmål genom stöd till den folkvalda regeringen i Somaliland. Fonden har likaså som mål att bygga ansvarsskyldighet och öppenhet i regionen. Dessutom arbetar man med att stärka banden mellan politiken i Somaliland och dess medborgare, för att främja inre tillväxt och stabilitet. Detta är en fond som i nuläget är i behov av fler större bidragsgivare för att kunna förverkliga sitt mål om en stark region i den kanske fredligaste och bäst fungerande delen av det vi idag kallar Somalia. Om handeln, stabiliteten och den positiva utvecklingen av Somaliland fortsätter, ökar chanserna till fred och välstånd i hela regionen. Regeringen bör av den anledningen påbörja ett arbete för att främja stöd till Somaliland Development Fund.

Tillfälligt stöd till självstyre i Galmudug och Puntland

Puntland är ett område i norra Somalia och var tidigare, till skillnad från Somaliland, en italiensk koloni vid namn Italienska Somaliland. Sedan 1998 är det en självstyrande region av Somalia, som följd av det rådande inbördeskriget i Somalia, och området är uppdelat i åtta olika regioner. Ungefär två tredjedelar av befolkningen är nomader, och samhället är idag stora svårigheter med den egna försörjningen. Detta har delvis lett till ökad piratverksamhet, som också blivit internationellt uppmärksammat.

Galmudug är ett område söder om Puntland, bestående av två somaliska regioner. Området präglades av krig och laglöshet fram till 2006, då det i praktiken blev en autonom region med en egen president, parlament, domstol och armé.

I framtiden önskar både Puntland och Galmudug vara delrepubliker av en federal Somalisk stat och strävar inte efter självständighet. Under det rådande inbördeskriget har de båda områdena dock själva agerat som autonoma regioner, vilket har varit positivt för att minska spänningarna och förhindra ytterligare konflikter i Somalia. Till dess att inbördeskrig råder i landet bör riksdagen ge regeringen till känna att se över hur dessa områden kan stöttas för att förhindra en eventuell eskalering av våldet i Somalia.

Markus Wiechel (SD)